

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul "Alexei Mateevic,, din Chișinău

CEIAC

**P.O.24. PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND
ELABORAREA ȘI SUSȚINEREA LUCRĂRILOR DE DIPLOMĂ**

Chișinău, 2020

1. Lista responsabilităților cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

	Elemente privind responsabili de operațiune	Nume și prenume	Funcția	Data	Semnătura
1.1	Elaborat	Boaghi Elena	Șef secție Evaluarea Internă și Asigurarea Calității	20.10.2020	
1.2.	Verificat	Boaghi Elena	Șef secție Evaluarea Internă și Asigurarea Calității	26.10.2020	
1.3	Aprobat	Bercu Victoria	Director	Consiliul Administrativ 2.11.2020 Pr.verb.nr 3	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

	Ediția sau după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
2.1	Ediția 1	x	x	3.11.2020
2.2	Revizia			

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. Crt	Scopul difuzării	E x nr	Compartiment	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătura
3.1	Aplicare Informare	1	Activitatea didactică	Director adj.	Curoș Ludmila	3.11.2020	
				Metodist	Rusu Irina		
		Șef catedră		Cașu Diana			
				Trudov Olga			
				Efros Larisa			
		Evaluarea internă		Harjevschi Nina			
				Cadrele didactice	Banari Elena		
					Bodrug Aliona		
							Șef CEIAC
3.2	Arhivare	1	Manualul procedurilor	Șef CEIAC	Boaghi Elena		

I. GENERALITĂȚI

1. Scopul procedurii:

De a elucida modalitatea de elaborare a lucrărilor de diploma, caracteristicile și structura unei lucrări științifice, precum și principiile care trebuie să ordoneze edificarea acesteia.

De a prezenta modalitatea de susținere publică a lucrărilor de diploma.

Prezenta procedură stabilește metodologia și responsabilitățile privind elaborarea lucrărilor de finalizare a studiilor pentru asigurarea unui nivel adecvat și unitar.

În cadrul Colegiului „Alexei Mateevici,, Chișinău este prima lucrare complexă, care devine și una din referințele inițiale pentru demonstrarea competențelor viitorului absolvent. Prin realizarea acestei lucrări se testează capacitatea de analiză, și sinteză a absolventului, originalitatea, precum și gradul de cunoaștere al domeniului absolvit.

Instituirea unei proceduri unitare care are următoarele obiective: o să îi ajute pe elevi în finalizarea cu succes; o să-i sprijine pe elevi în eficientizarea muncii lor, în vederea elaborării și redactării ; o să îi sprijine pe coordonatori în îndrumarea elevilor.

1.2. Domeniul de aplicare

Prevederile prezentei proceduri se desfășoară în cadrul Colegiul ”Alexei Mateevici” din Chișinău .

Această procedură se aplică pentru profesorii-coordonatori de lucrări de diplomă și absolvenților care vor elabora și susține lucrarea de diplomă.

1.3. Documente de referință

1. CODUL EDUCAȚIEI al Republicii Moldova Nr. 152 din 17.07.2014
2. PLAN-CADRU pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de credite de studii transferabile, 2015;
3. REGULAMENTUL – CADRU de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației Nr. 550 din 10. 06. 2015;
4. REGULAMENTUL de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile nr.234 din 25 martie 2016;
5. REGULAMENTUL de organizare a examenului de calificare nr. 1127 din 23.07.2018;
6. GHIDUL Managementului Calității în învățământul profesional tehnic, Chișinău 2017;
7. GHIDUL de autoevaluare. Asigurarea internă a calității în învățământul profesional tehnic din Republica Moldova. Chișinău, 2017.

1.4. Abrevieri.

Crt.	Abrevieri	Termenul abreviat
1.	PO	Procedură operațională
2.	CEIAC	Comisia de Evaluare internă și Asigurare a Calității
3.	CA	Consiliul Administrativ
4.	CP	Consiliul Profesorat
5.	SMC	Sistem de Management al Calității

II. DESCRIEREA ACTIVITĂȚII. INSTRUCȚIUNI

2.1. Aspecte generale

Lucrarea de diplomă - proiect sau teză care permite evaluarea capacităților candidatului de a aplica cunoștințele și aptitudinile dobândite, de a rezolva în mod optim problemele specific domeniului specializării, precum și de a aprecia nivelul competențelor profesionale conform Cadrului Național al Calificărilor, la finalizarea unui program de formare profesională tehnică postsecundară sau postsecundară nonterțiară.

Conducătorul lucrării de diploma - cadru didactic de specialitate deținător de grad științific/didactic întâi/superior.

Recenzent-reprezentant al unui agent economic, din domeniul calificării profesionale certificate sau cadru didactic de specialitate deținător de grad științific/didactic/întâi.

Lucrarea de diploma urmărește să certifice patru mari tipuri de competențe pe care absolventul le-a dobândit pe parcursul pregătirii sale. Acestea se referă la:

1. cunoașterea problematicii generale căreia îi este circumscrisă tema de cercetare;
2. capacitatea de a elabora propriul demers de analiză și cercetare a unei anumite teme în domeniul ales;
3. capacitatea de a susține o anumită teză printr-un argument sau o demonstrație, aceasta fiind un obiectiv major al oricărei lucrări;
4. capacitatea de a aborda empiric (atunci când se poate) problematica vizată prin definirea unui design metodologic viabil pentru analiza temei.

Prin lucrarea de diplomă se evaluează nivelul de pregătire a candidatului la programul de formare profesională tehnică postsecundară sau postsecundară nonterțiară, a capacității acestuia de documentare, analiză, sistematizare, sintetizare, utilizare și demonstrare a cunoștințelor, abilităților și competențelor profesionale.

Admiterea către elaborarea lucrării de diplomă se realizează la cererea candidatului și se aprobă prin ordinul directorului pentru candidații care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

1) Planul de învățământ aprobat pentru programul respectiv prevede evaluarea finalităților de studii/rezultatele învățării prin susținerea lucrării de diplomă;

2) candidații au acumulat cel puțin 50% din numărul de credite de studiu obligatorii prevăzute în Planul de învățământ;

3) media notelor la disciplinele (unitățile de curs) fundamentale și de specialitate pe parcursul anilor de studii nu este mai mică decât 8.00.

Temele pentru lucrarea de diplomă, sunt elaborate de catedrele de profil din cadrul instituției de învățământ profesional tehnic și se comunică candidaților cel târziu la începutul ultimului an de studii (pe parcursul lunii septembrie).

Tematica lucrărilor de diplomă se reactualizează anual.

Tematica lucrărilor de diplomă se aprobă la ședința catedrei de profil, apoi la ședința Consiliului metodic-științific din cadrul instituției.

Candidații își selectează tema pentru lucrarea de diplomă din lista propusă de catedra de profil, nu mai târziu de prima lună a anului terminal de studii. Posibilitatea modificării pe parcurs a temei, precum și perioada limită de modificare a acesteia se determină de către coordonatorul lucrării de diplomă în cadrul ședinței catedrei de profil.

Pentru coordonarea lucrării de diplomă, catedrele de profil din cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic confirmă conducătorii lucrărilor de diplomă, pentru fiecare candidat. În calitate de

conducător al lucrării de diplomă sunt desemnate cadre didactice cu grad științific/didactic întâi/superior, care pot îndruma concomitent până la 4-5 candidați.

Coordonatorii de lucrări de diploma sunt confirmați prin ordinal directorului instituției.

Se admite, la decizia Consiliului de administrație, numirea în calitate de conducător al lucrării de diplomă a specialiștilor practicieni din domeniul calificării profesionale certificate.

Lucrarea de diplomă se evaluează de către conducătorul lucrării de diplomă, și se recenzează de către un recenzent din afara instituției.

Evaluarea lucrării de diplomă va cuprinde: actualitatea temei, structura lucrării, conținutul lucrării, procesul de elaborare a lucrării, tehnoredactare, planul calendaristic de elaborare a lucrării de diplomă, concluzii.

Recenzia va cuprinde: actualitatea temei abordate, descrierea generală a lucrării, aprecierea lucrării de către recenzent, observații și recomandarea recenzentului (Lucrarea este acceptată în forma inițială / este acceptată cu modificări / nu este acceptată).

Susținerea lucrării de diplomă se desfășoară în prezența Comisiei de evaluare și calificare. Pentru susținerea lucrării de diplomă, fiecărui candidat i se acordă 10-15 min.

Lucrarea de diplomă se evaluează cu note de către fiecare membru al Comisiei de evaluare și calificare, în baza scalei de notare de la „10” la „1”. Nota finală la lucrarea de diplomă se calculează până la sutimi ca media aritmetică a notelor acordate de membrii Comisiei de evaluare și calificare. Nota minimă de promovare fiind nota „5”.

Rezultatele susținerii lucrării de diplomă se înregistrează în procesele verbale care se semnează de toți membrii Comisiei de evaluare și calificare.

În cazul când lucrarea de diplomă este apreciată cu o notă sub „5”, Comisia de evaluare și calificare decide dacă aceiași lucrare, după rectificările necesare, va fi prezentată la o susținere repetată în sesiunile ulterioare sau este necesară schimbarea temei.

2.2. Principii ale activității de coordonare a lucrărilor de diplomă.

Activitatea de coordonare a lucrărilor de diploma este reglementată de următoarele principii:

principiul expertizei – coordonarea unei lucrări presupune expertiza și competența demonstrată pe o subdisciplină a domeniului de specializare, exemplificată de publicarea unor cărți de specialitate, articole, comunicări științifice, apartenența la asociații profesionale de specialitate, experiența predării unor cursuri universitare și postuniversitare etc.

principiul actualității – coordonarea unei lucrări solicită ca tema și cadrul teoretic propuse să fie consonante cu dezbaterile la zi în subdisciplina științei sociale ce circumscrie intențiile cercetării, ca și cu evenimentele și procesele sociale recente care au relevanță pentru tema dată. Dacă spre exemplu cineva elaborează o lucrare despre politicile publice din domeniul învățământului, este util ca aceasta să prezinte și ultimele reglementări sau propuneri de modificare ale legilor privitoare la educație. Coordonatorul are sarcina să ceară autorului/autoarei un astfel de demers.

principiul relevanței – lucrarea și problematica propusă spre coordonare trebuie să surprindă, pe cât posibil, probleme curente de interes public ale societății și decidenților politici, economici sau comunitari.

principiul meritocratic afirmă că notele și evaluarea unei lucrări vor ține cont strict de meritele și eforturile autorului/autoarei depuse în redactarea lucrării, capacitatea sa de a cunoaște literatura relevantă și de a instrumenta metodologia însușită în vederea investigării problematicii alese.

principiul echității solicită ca merite și eforturi similare să fie tratate la fel în evaluare, fără a părtini sau a apela la criteriile arbitrare. Principiul echității solicită ca situațiile potențiale de conflict de interese să fie declinate de coordonatorul lucrării.

principiul nediscriminării implică faptul că evaluatorul nu va introduce criterii irelevante în evaluare precum apartenența etnică, religioasă, politică a unei persoane. De asemenea, discriminarea de gen sau pe motiv de orientare sexuală este exclusă de principiul nediscriminării.

2.3. Caracteristici ale unei lucrări de diplomă

1. Este originală.

- originalitatea nu presupune neapărat tratarea unui subiect / a unei teme care nu au mai fost abordate de nimeni până acum. Ar fi, de fapt, irealizabilă o astfel de intenție. O lucrare este originală dacă : expune în manieră personală și nuanțează informații științifice existente ; interpretează concepte sau teorii consacrate în domeniul dat ; corectează sau combate una sau mai multe perspective teoretice expuse anterior de alți autori ; promovează și susține o perspectivă proprie asupra unei chestiuni teoretice din domeniul dat.

- originalitatea presupune, în schimb, onestitate intelectuală. **Plagiul**, sub orice formă s-ar manifesta, este inadmisibil într-o lucrare științifică.

2. Are un obiect recognoscibil și susceptibil de a fi tratat în manieră rezonabilă

Se vor alege așadar spre dezbateri subiecte care pot fi susținute cel puțin satisfăcător din punct de vedere științific.

3. Avansează ipoteze relevante (interesante), probabile și limpede formulate. Formularea ipotezei este o operațiune de extremă importanță în procesul de elaborare a unei lucrări. Motivul este evident: ipoteza fundamentală se constituie în factorul principal de coeziune a textului, câtă vreme acestei ipoteze urmează să i se subordoneze toate secvențele textului.

4. Ipotezele avansate sunt sprijinite consistent atât prin documentarea prealabilă, cât și prin rigurozitatea construcției teoretice expuse în lucrare.

5. Utilizează metode de cercetare consacrate în domeniul științelor socio-umane.

6. Respectă întrutotul normele lingvistice în vigoare.

7. Are un aparat critic alcătuit cu respectarea normelor academice.

8. Demonstrează ideile științifice în activitatea practică.

2.4. Etapele elaborării unei lucrări științifice

I- Etapă Documentarea.

Identificarea setului de argumente, teorii sau opinii ce pot sprijini sau infirma punctul de vedere pe care l-am prevăzut prin intermediul ipotezei fundamentale a lucrării.

Activitatea de documentare se împarte în două categorii majore: documentarea teoretică și documentarea de tip aplicativ sau de teren.

În ceea ce privește documentarea teoretică (literatura de specialitate, documente sociale, rapoarte de cercetare etc.), aceasta presupune elaborarea unui cadru de referință care include acele surse (materiale, publicații etc.) ce oferă o tratare directă a temei/problemei supuse cercetării. Așadar, documentarea teoretică face trimitere la teorii, concepte, accepțiuni și perspective asupra ariei tematice alese.

Documentarea practică sau de tip aplicativ presupune cunoașterea pe cale directă a universului de cercetare a problematicii alese, consultarea și evaluarea cercetărilor concrete realizate în domeniul de investigație de referință. Universurile de cercetare pot cuprinde: persoane, grupuri, comunități, instituții,

organizații, evenimente etc. Documentarea practică permite identificarea acelor strategii metodologice utilizate în cadrul abordărilor empirice relevante pentru tratarea temei alese.

Etapa a II-a - Elaborarea demersului de investigație

Tezele care se propun în lucrare trebuie să aibă la bază întrebarea sau întrebările de cercetare de la care se pornește întreg demersul. În cadrul lucrării de diploma se va demonstra relevanța practică. Relevanța practică se referă la gradul în care, pe baza rezultatelor studiului, pot fi formulate recomandări cu o utilitate practică în domeniul de referință. Toate argumentele trebuie să derive din literatura existentă, iar respectivele surse trebuie să fie citate cu acuratețe.

Etapa a III-a -Aplicarea în practică a demersului investigativ

Această etapă privește procesul de aplicare la practica de absolvire a ideilor și tezelor documentate în literatura de specialitate. Această componentă are un rol mai degrabă demonstrativ-aplicativ.

Prin dovezi clare și argumente propria elevul va demonstra capacitatea de aplicare în practică a tezelor și ideilor din domeniul științific cercetat.

2.5. Rolul coordonatorului de diplomă

Rolul profesorului coordonator începe de la indicarea, respectiv analiza unui model teoretic-metodologic adaptat problematicii propuse de autorul/autoarea lucrării de cercetare. Câmpul de cercetare în știința politică și socială se extinde treptat, însă paradigmele de cercetare dominante rămân fixe și cunosc doar o evoluție internă. Coordonarea lucrării solicită consultări privind cadrul teoretic asumat, bibliografia adiacentă și respectarea unei metodologii recomandate.

În al doilea rând, coordonatorul lucrării de cercetare poate recomanda arii și subiecte de interes care nu sunt investigate în stadiul curent al cercetării sau acoperirea lor este limitată. Rolul coordonatorului unei lucrări de diploma este și de a orienta autorul/autoarea spre literatura de specialitate cea mai relevantă și actuală și de a oferi permanent un feed back critic muncii depuse de student, atât pe baza dialogului permanent, cât și pe baza textelor produse de student în cadrul procesului de elaborare a tezei.

III. RESPONSABILITĂȚI

Director:

- Să monitorizeze respectarea prezentei proceduri
- Să emită prin ordin coordonatorii de diploma

Coordonatorul de diploma:

- Să acorde indicații metodice pentru elaborarea lucrărilor de diplomă.
- Să motiveze elevii de a elabora și susține lucrările de diplomă.
- Să propună teme de cercetare pentru lucrările de diploma la ședința Consiliului metodic-științific.
- Să anunțe administrația dacă elevul a abandonat procesul de elaborare a lucrării de diploma.
- Să respecte prezenta procedură.

Dirigintele:

- Să calculeze mediile notelor obținute la disciplinele fundamentale și de specialitate a elevilor candidați.

IV. NOTE FINALE

- Toți factorii implicați în aplicarea procedurii sunt responsabili de modul în care ea este implementată, respectată și aplicată.
- Pentru modificarea procedurii este responsabil coordonatorul CEIAC.
- Orice procedură nou realizată dar și revizuirile procedurilor se supun validării și aprobării C.A.
- Membrii CEIAC se fac responsabili de informarea C.A. de procedurile care trebuie aplicate în instituție.